

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ BENERATOY	ΤΜΗΜΑ...ΣΤ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021 - 2022
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση
ΒΑΘΜΙΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	ΣΤ Δημοτικού		
Τίτλος	ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΚΑΙ ΑΓΑΠΩ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>A) Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία,</p> <p>B) Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία)</p> <p>Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων - , Ασφάλεια στο διαδίκτυο</p> <p>Δ) Δεξιότητες του νου- Στρατηγική Σκέψη- Μελέτη περιπτώσεων</p>		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p style="text-align: center;">(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Βασικός στόχος του εργαστηρίου είναι η διαμόρφωση ενός κλίματος συνεργασίας και επικοινωνίας μέσα στην τάξη τόσο μεταξύ των μαθητών, -τριών, όσο και μεταξύ των μαθητών με τον/την εκπαιδευτικό.</p> <p>Συγκεκριμένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξοικειωθούν οι μαθητές με πιο απλούς τρόπους συνεργασίας (δυάδα), ώστε να διαμορφωθεί καλή βάση για τη συνοχή στην ομάδα • Να εξοικειωθούν με τον ομαδικό τρόπο δουλειάς • Να ενισχυθεί η αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας μέσα στην ομάδα. 	<p style="text-align: center;">1.Από το «εγώ» στο «εμείς»</p>	<p>1η Δραστηριότητα: «Γνωριζόμαστε- Συνεργαζόμαστε» 1.Ακούγεται μουσικό κομμάτι. Οι μαθητές περπατούν - Όποιον συναντούν τον χαιρετούν με χειραψία χωρίς λόγια, χαιρετιούνται μεταξύ τους και συστήνονται.</p> <p>2 Προτείνουμε στους μαθητές να γίνουν δυάδα με κάποιον που δεν γνωρίζουν καλά. Δίνεται η οδηγία σε όλες τις δυάδες: να μοιραστούν μια καλή στιγμή που τους έρχεται στο μυαλό.</p> <p>3.Οι δυάδες γίνονται τετράδες-συζητούν: «Τι χρειάζομαι για να νιώσω καλά σε μια συνεργασία;». Γίνεται ονοματοδοσία των ομάδων σχετική με το σώμα μας.</p> <p>4. Γίνεται ολομέλεια και παρουσίαση των ομάδων</p> <p>2η Δραστηριότητα: Οδηγίες-προετοιμασία για την επόμενη συνάντηση: προτρέπουμε τα παιδιά να επικοινωνήσουν είτε ηλεκτρονικά είτε δια ζώσης με την ομάδα τους το απόγευμα και να καθορίσουν τι σημαίνει συνεργασία για αυτά και πώς θα συνεργάζονταν καλύτερα. Οι απόψεις θα παρουσιαστούν στο επόμενο εργαστήριο.</p> <p>3η Δραστηριότητα: Αναστοχασμός-συναισθήματα-μια κουβέντα.</p>

<p>Υλικό από το πρόγραμμα από το αποθετήριο: «Εγώ & Εσύ ... Δυναμώνουμε Μαζί» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΙΑΣ, «ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ»</p>		
<p>(1 διδ/κή ώρα) Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξοικειωθούν με τον ομαδικό τρόπο δουλειάς • Να εντοπίσουν πώς θέλουν να συνεργαστούν • Να ενισχυθεί η αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας μέσα στην ομάδα. • Να παρουσιαστεί το πρόγραμμα και η αξιολόγηση του • Να εξοικειωθούν με τους δείκτες αξιολόγησης της δεξιότητας (αυτό- και έτερο-αξιολόγηση) <p>Υλικό από το πρόγραμμα: 1. «Εγώ & Εσύ ... Δυναμώνουμε Μαζί» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΙΑΣ, «ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ»</p>	<p>2.Φτιάχνουμε τους κανόνες της ομάδας μας-μαθαίνουμε πώς θα δουλέψουμε</p>	<p>1η Δραστηριότητα: «Η συμφωνία της ομάδας για τη συνεργασία» Συζήτηση- ανακεφαλαίωση τι σημαίνει συνεργασία-κατάληξη των όρων του συμβολαίου των ομάδων (τι θέλω να ισχύει στην ομάδα μου-τι μπορώ να προσφέρω)-καταγραφή τους.</p> <p>2η Δραστηριότητα: Κλείσιμο Συνάντησης-« Το Βιβλίο της ομάδας».Το Βιβλίο της ομάδας. Εξηγούμε στα παιδιά πώς θα καταλάβουμε αν αυτά που κάνουμε έχουν αποτέλεσμα σε μας. Κατασκευάζεται από μεγάλα χαρτόνια ένα «βιβλίο» όπου κάθε σελίδα-χαρτόνι έχει σαν τίτλο το θέμα κάθε συνάντησης. Στο εξώφυλλο του βιβλίου έχει γραφτεί το όνομα της ομάδας ή του προγράμματος. Μετά από κάθε δραστηριότητα συμπληρώνεται το βιβλίο της Ομάδας. Στο κάθε φύλλο της θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια, οι δείκτες π.χ. της συνεργασίας π.χ. μοιράζομαι τις πληροφορίες με την ομάδα μου κλπ. Το κάθε παιδί θα έχει κολλήσει μια φωτογραφία του ή ζωγραφίσει το όνομά του. Κάτω από αυτήν θα γράψει σε post it (ή κείμενο ή μια λέξη) που θα απαντά τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - ποιους από τους παραπάνω δείκτες κατάφερε καλά κ σε ποιους πρέπει προσπαθήσει κ άλλο.</p>

<p>(1 διδ/κή ώρα)</p> <p>Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να εξοικειωθούν σταδιακά με τις αλλαγές του σώματός τους μέσα στο χρόνο ως φυσιολογική εξέλιξη και να γίνει η αποδοχή τους με χαρά - Να εξασκηθούν στην ενσυναίσθηση - Να αποδεχτούν άτομα με διαφορετικές δραστηριότητες/απόψεις από τους ίδιους. -Να διαπιστώσουν ότι κάποιες αγαπημένες δραστηριότητες ή απόψεις έχουν διαμορφωθεί εξαιτίας ύπαρξης στερεοτύπων για το κοινωνικό φύλο -Να εξερευνήσουν σε βάθος το θέμα που επεξεργάζονται μέσα από την παρατήρηση, την εξαγωγή και την αιτιολόγηση των υποθέσεών τους (project zero) 	<p>3.Μεγαλώνω και αλλάζω και είναι...οκ!!!</p>	<p>1η Δραστηριότητα : δίνονται εικόνες ατόμων σε τρεις διαφορετικές ηλικιακές φάσεις που έχουν σχέση με την ηλικία των παιδιών, π.χ. εικόνες αγοριού και κοριτσιού σε βρεφική ηλικία- σε ηλικία Δ΄ δημοτικού (9-10 χρονών) και σε εφηβική ηλικία (13-16 χρονών). Πρέπει η αναζήτηση να γίνεται με την ένδειξη: εικόνες free, ώστε οι αυτές να μην υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα. Γίνεται η επεξεργασία τους με τη μέθοδο : Project Zero- Ρουτίνες Σκέψης- Βλέπω- Σκέφτομαι- Αναρωτιέμαι . Είναι μία Ρουτίνα Σκέψης, η οποία έχει σκοπό οι μαθητές να εξερευνήσουν το θέμα, μέσα από την παρατήρηση, την εξαγωγή και αιτιολόγηση των υποθέσεών τους. Οι ερωτήσεις μπορεί να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι βλέπεις; • Τι σκέφτεσαι για αυτό; • Τι σε κάνει να αναρωτηθείς; <p>2η δραστηριότητα: Οι ομάδες κορίτσια – αγόρια συζητούν και καταγράφουν τις παρακάτω προτάσεις:- Τα πράγματα που μου αρέσουν στο ότι είμαι αγόρι/κορίτσι είναι...- Τα πράγματα που δεν μου αρέσουν στο ότι είμαι κορίτσι/ αγόρι είναι...</p> <p>Υπογραμμίζουν το πιο θετικό και το πιο αρνητικό για το κάθε φύλο. Καταγράφονται τα κοινά θετικά και τα αρνητικά τους. Τα παιδιά εντοπίζουν τις κοινωνικά κατασκευασμένες διαφορές τους.</p> <p>3η Δραστηριότητα: αναστοχασμός- συμπλήρωση βιβλίου ομάδας</p>
--	---	---

<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η σωστή εκμάθηση της ονομασίας όλων των μερών του σώματος • Η ενημέρωση και η ενδυνάμωση των παιδιών, ώστε να προστατεύουν τον εαυτό τους από τη σεξουαλική θυματοποίηση και τη βία. • Η αναζήτηση βοήθειας από τους ενήλικες που εμπιστεύονται. • Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της αυτονομίας όσον αφορά την ασφάλειά τους. • Η εξάσκηση στο να αντέχουν τις πιέσεις. 	<p>4.Το σώμα μου και τα αναπαραγωγικά μέρη</p>	<p>1η Δραστηριότητα: Ονοματίζω σωστά το σώμα μου: Διανέμονται στις ομάδες εικόνες ανθρώπων και των δύο φύλων διαφόρων ηλικιών. Δίνονται καρτέλες με ονομασίες μερών του σώματος και φάκελος με τα ιδιωτικά μέρη του σώματος σε καρτέλες (αιδοίο, πέος, στήθος). Τα παιδιά καλούνται να αντιστοιχίσουν τις καρτέλες με τα μέρη του σώματος. Θα διαπιστώσουν ότι έχουν αντιστοιχίσει τα μέρη με παρόμοιο τρόπο, τόσο στο αγόρι όσο και στο κορίτσι. Εισάγουμε τον όρο “ιδιωτικά μέρη” του σώματος.</p> <p>2η Δραστηριότητα : ο κανόνας του εσωρούχου. Προβάλλεται το υλικό «Ένα στα πέντε» παιδιά πέφτει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης ή κακοποίησης. Η προσέγγιση γίνεται με τη μέθοδο του Project Zero Ρουτίνες Σκέψης- Α.3 Σκέψου- Αναθεώρησε- Εξερεύνησε(Think- Puzzle- Explore). Μία ρουτίνα σκέψης που βοηθάει να ερμηνεύσουν σε βάθος ένα θέμα και να σκέφτονται κριτικά και αυτόνομα.</p> <p>3η Δραστηριότητα: Πώς να λέω «όχι» Ο/Η εκπαιδευτικός υποδύεται τον ρόλο του ατόμου που ζητά να κάνουν πράξεις όχι πολύ καλές ή και κακές. Ρίχνει μία μπάλα στα παιδιά, ζητώντας από κάθε παιδί κάτι αρνητικό. Το παιδί που παίρνει την μπάλα θα πρέπει να αρνείται με σταθερό τρόπο, εξηγώντας τους λόγους.</p> <p>4η Δραστηριότητα: αναστοχασμός-αυτοαξιολόγηση-συμπλήρωση βιβλίου ομάδας</p>
<p>(2 διδ/κές ώρες)</p> <p>Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να απευθύνονται στους ενήλικες που εμπιστεύονται σε περίπτωση που κινδυνεύουν τα ίδια ή οι φίλοι τους. • Να γνωρίσουν τους κατάλληλους φορείς καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας με αυτούς, ώστε να πάρουν θεσμική βοήθεια. • Να αποτιμήσουν τόσο τη μαθησιακή διαδικασία ως προς το αποτέλεσμά της και ως προς τον βαθμό κατάκτησης 	<p>5. Βάζω στόχους και προχωρώ – Με μαθαίνω, με αγαπώ και στους άλλους θα το πω</p>	<p>1η Δραστηριότητα: Δεν είμαι μόνος: Διαβεβαιώνουμε ότι ένα παιδί/ θύμα έχει δικαίωμα να απευθυνθεί σε ένα ενήλικα που εμπιστεύεται, σε φίλους ή σε φορείς. Αναφέρουμε φορείς και τηλέφωνα.</p> <p>2η Δραστηριότητα: Αναστοχασμός-διατρέχουμε τις συναντήσεις-συναίσθηματα-σκέψεις.</p> <p>3η Δραστηριότητα:Αυτοαξιολόγηση. Μετά από κάθε ενότητα συμπληρώνεται το Βιβλίο της Ομάδας στο κάθε φύλλο της. Στη μέση θα είναι κολλημένοι με απλά λόγια, από τον/την εκπαιδευτικό και σε ένα πλαστικοποιημένο χαρτί οι δείκτες των δεξιοτήτων που επεξεργαζόμαστε. Το κάθε παιδί θα γράψει το όνομά του. Κάτω από αυτό θα γράψει σε post it, κείμενο (ή μια λέξη) που θα απαντά στο τι κατάφερε καλά εκείνη τη μέρα- τι του άρεσε - ποιο συναίσθημα του δημιούργησε - σε ποιους δείκτες πρέπει να προσπαθήσει κ άλλο.</p> <p>4η Δραστηριότητα:Ετερο-αξιολογηση Η μια υποομαδα (δύο άτομα) σχολιάζει την άλλη (τα άλλα δύο) πάνω στους δείκτες και το σημειώνουν στο κάτω μέρος του χαρτονιού, απαντώντας σε τι τα πάει καλά ή μέτρια και πού πρέπει να προσπαθήσει</p>

<p>των δεξιοτήτων που αναφέρθηκαν.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να επισημανθούν τα επιτεύγματα των παιδιών και οι δυνατότητες βελ 		<p>πιο πολύ. 5η Δραστηριότητα Portfolio Το κάθε παιδί μπορεί να βάλει στο φάκελο τις δραστηριότητες που φανερώνουν τα επιτεύγματα της δεξιότητας π.χ. της συνεργασίας: παζλ, ομαδικές ή ατομικές εργασίες, κλπ</p>
--	--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

1. Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρόταση επεκτείνει και εμπλουτίζει το περιεχόμενο των μαθησιακών θεματικών της ευέλικτης ζώνης του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και συγκεκριμένα του Προγράμματος Αγωγής Υγείας. Μπορεί επιπλέον να συνδεθεί με τα μαθησιακά αντικείμενα της Μελέτης Περιβάλλοντος σε μικρές ηλικίες ή της Φυσικής σε μεγαλύτερες.

2. Ταξίδι ζωής – εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αγωγή Υγείας από το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου

- http://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf

3. : Ο κανόνας του εσωρούχου (https://enastapente.gr/pdf/gr_final_KIKO-kai-to-XERI.pdf)

. Βιβλίο έκδοσης του Συμβουλίου της Ευρώπης στο πλαίσιο της εκστρατείας ENA στα ΠΕΝΤΕ (ONE in FIVE) για τον τερματισμό της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών (https://enastapente.gr/pdf/gr_final_KIKO-kai-to-XERI.pdf).

4. Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου-βίντεο «διαδικτυακός εκφοβισμός» – <https://video.link/w/5Up4c>

5. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το safeYouTube.net (πλέον έχει μετονομαστεί σε <https://video.link>) για να ενσωματώσουμε με ασφάλεια στις αναρτήσεις μας videos από το YouTube χωρίς διαφημίσεις.

6.Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου βίντεο “Body Image” <https://www.youtube.com/watch?v=-ZszOU4lyg>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Κέντρα πρόληψης- Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα του παιδιού- Συνήγορος του

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση

Ετεροαξιολόγηση

Η μια υποομάδα (δύο άτομα) σχολιάζει την άλλη (τα άλλα δύο) πάνω στους δείκτες πχ της συνεργασίας και το σημειώνουν στο κάτω μέρος του χαρτονιού, απαντώντας σε τι τα πάει καλά ή μέτρια και πού πρέπει να προσπαθήσει πιο πολύ:

- τα πάει καλά με τα άλλα μέλη της ομάδας του;
- όταν εργάζεται με τους άλλους συμμετέχει και κάνει το καλύτερο που μπορεί;
- ενημερώνει τους συμμαθητές του για νέες πληροφορίες που βρίσκει;
- προσπαθεί να μην προκαλεί φασαρία για να πετυχαίνουν το στόχο τους ως ομάδα;

Portfolio

• Το κάθε παιδί μπορεί να βάλει στο φάκελο τις δραστηριότητες που φανερώνουν πώς συνεργάστηκαν αρμονικά και παρήγαγαν κοινό έργο (π.χ. ζωγραφιά ή παζλ) ή σε ψηφιακή μορφή ένα σκετς , μια παντομίμα, ένα τραγούδι .

Αξιολόγηση μαθητή στο τέλος θεματικού κύκλου

- Παίρνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, πετυχαίνουμε τη σταδιακή εξοικείωση των μαθητών με τους δείκτες αξιολόγησης και τις έννοιες των δεξιοτήτων. Συγκεντρώνονται τα στοιχεία που χρειάζεται ο εκπαιδευτικός για τα Φύλλα Προόδου των μαθητών
- Στο τέλος κάθε θεματικού κύκλου, έχοντας συγκεντρώσει τα στοιχεία από την αυτοαξιολόγηση , την ετεροαξιολόγηση και την παρατήρηση που έκανε ο ίδιος, συμπληρώνεται το Φύλλου Προόδου του Μαθητή.

